

Més inversió i autonomia de gestió per a l'atenció primària, claus per enfortir el sistema de salut

Davant la vaga de professionals de l'atenció primària, la Societat Catalana de Gestió Sanitària (SCGS), adscrita a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears, vol fer arribar les següents consideracions:

- El nostre sistema de salut no pot sobreviure ni avançar sense una atenció primària forta, resolutiva, socialment reconeguda i prestigiada. Cal reconèixer l'excel·lent feina realitzada pels seus professionals i destacar l'enorme valor afegit que aporten per millorar la salut de les persones, les famílies i la comunitat.
- L'atenció primària, igual que la resta d'agents del sistema de salut, ha patit els darrers anys un seguit de mesures restrictives, que no són únicament econòmiques, però que l'han dut al límit. L'autonomia de gestió de les organitzacions s'ha vist disminuïda i sotmesa a controls administratius absurds que no aporten cap valor afegit i limiten el marge de maniobra i la capacitat d'innovació.
- En un entorn de creixement continuat de la cartera de serveis, de nivells de responsabilitat, d'increment de la complexitat atesa, a l'atenció primària no s'ha produït ni l'increment de recursos, ni el reconeixement als professionals, ni les compensacions adients. La vaga actual és un símptoma del malestar provocat per aquesta situació.
- Existeixen evidències que demostren que les organitzacions que permeten la gestió autònoma amb rendició de comptes per part dels seus professionals obtenen millors resultats i alts nivells de satisfacció. Augmentar l'autonomia de gestió dels centres, quelcom en el que s'ha avançat molt poc, hauria de ser part de la solució al problema.
- És necessari explorar noves fórmules d'organització en l'atenció primària, basades en el treball en equip i en enfortir el rol dels seus professionals. En aquest sentit, les infermeres han de poder desplegar totes les seves competències, amb l'impuls de programes de salut comunitària i accions que promoguin l'autonomia de les persones, amb l'objectiu de garantir una atenció primària més resolutiva.
- És cabdal realitzar polítiques que vagin més enllà de les paraules i que passin als fets. Si els països que tenen una atenció primària apoderada són els més eficients i els que aporten millor salut a la ciutadania, és indispensable incrementar els recursos materials, humans i normatius per donar resposta a les necessitats de la població.
- Cal reconèixer l'aportació dels professionals de l'atenció primària i assegurar-los que gaudeixin d'una carrera professional que els permeti créixer més enllà d'un sou digne.

- Des que es va fer efectiva la reforma de l'atenció primària, iniciada a Catalunya l'any 1985, s'han dut a terme diversos intents de revisió, actualització i millora per adaptar-se als canvis demogràfics i necessitats de la població, que han anat quedant en l'oblit. Aquesta situació també ha contribuït a generar frustració per part dels professionals i a sembrar la llavor de l'actual situació.
- No existeixen solucions màgiques ni simples per afrontar els problemes de l'atenció primària. La manca de professionals, que ja és una realitat, fa que algunes solucions ni tan sols siguin ja possibles. Només des de l'honestedat i el realisme, així com comptant amb l'aportació del coneixement i la capacitat de l'àmbit gestor, és possible mirar de resoldre aquesta crisi.
- Des de la Societat Catalana de Gestió Sanitària ens comprometem a treballar per trobar respostes conjuntes, des de l'àmbit gestor, que permetin donar resposta a la situació actual.

Barcelona, 29 de novembre de 2018